



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พริกไทยเป็นพืชเครื่องเทศที่สำคัญชนิดหนึ่งที่ประชากรเกือบทั่วโลกใช้ในการประกอบอาหาร เช่น ใช้ปรุงรสซาคอาหาร ขับกลิ่นอาหารที่ไม่ต้องการ เป็นต้น นอกจากนี้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมยังใช้พริกไทยในการประภษยารักษาโรค จากความสำคัญดังกล่าวพริกไทยจึงเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการ แต่พริกไทยเป็นพืชเมืองร้อนที่สามารถปลูกได้เจริญงอกงามได้เพียงบางท้องถิ่น และเพียงบางประเทศเท่านั้น จึงทำให้ประเทศที่ปลูกพริกไทยได้ก็สามารถปลูกพริกไทยเพื่อส่ง เป็นสินค้าออกที่สำคัญของประเทศได้

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกพริกไทย การปลูกพริกไทยทำกันมานานแล้ว โดยมีแหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ แต่ถึกรส่วนใหญ่ปลูกกันแบบสวนหลังบ้านและสวนขนาดเล็ก คือ ปลูกกันรายละเล็กละน้อย ปริมาณพริกไทยที่ผลิตได้ในแต่ละปีจึงมีปริมาณน้อย หลังจากไชบริโภคภายในประเทศแล้วจึงมีเหลือส่งออกในปริมาณไม่มากนัก แตกต่างจากประเทศเพื่อนบ้านอันได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ซึ่งปลูกพริกไทยอย่างเป็นสำเป็นสัน และส่ง เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ ทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละเป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของพริกไทย จึงได้จัดพริกไทยไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 โดยได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาพืชเครื่องเทศและสมุนไพรเพื่อการอุตสาหกรรม พืชเครื่องเทศและพืชสมุนไพรที่สำคัญได้แก่ พริกไทย ในการพัฒนามุ่งไปในด้านการเพิ่มผลผลิต เช่น การปรับปรุงบำรุงพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ที่ดี ให้ผลผลิตสูง เจริญเติบโตเร็วเหมาะสมสภาพ

ท้องถิ่น รวมทั้งการทดลองในกานการดูแลรักษาอย่างถูกวิธี เพื่อให้ได้ผลผลิตก้อนที่ปลูกสูง แต่เสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาต่ำ เมื่อไถ่ำนผลที่ได้จากการค้นคว้าทดลองมาแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกอย่างแพร่หลายและถูกวิธีแล้ว กลสิกรที่ปลูกพริกไทยจะมีรายได้ที่สูงขึ้นกว่าเดิม การลงทุนทำสวนพริกไทยก็จะขยายมากขึ้น ในอนาคตประเทศไทยก็จะเป็นประเทศหนึ่งที่สามารถส่งออกพริกไทยเป็นสินค้าออกที่สำคัญของประเทศได้

ทั้งนี้ คาดว่าเมื่อพริกไทยได้รับการส่งเสริมให้ปลูกอย่างแพร่หลายแล้ว จะเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่จะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในสวนรวม และกลสิกรสามารถยกระดับการปลูกพริกไทยเป็นอาชีพที่มั่นคงได้ จึงควรรศึกษาถึงข้อมูลขั้นพื้นฐานในการปลูก การตลาด ต้นทุนและรายได้ ตลอดจนผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกพริกไทย และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขและปรับปรุง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงความรุ้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกพริกไทย
2. ศึกษาถึงภาวะการตลาด ราคา และการเคลื่อนไหวของราคา ช่องทางการจำหน่าย ตลอดจนการนำเข้าและการส่งออกของพริกไทย
3. ศึกษาถึงต้นทุนและรายได้ของการปลูกพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี
4. ศึกษาถึงผลตอบแทนที่กลสิกรได้รับจากการปลูกพริกไทย
5. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการลงทุนปลูกพริกไทย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นทุนและรายได้ของการปลูกพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี เป็นการศึกษาค้นมูลทั้งแตกสิกร เริ่มปลูกจนกระทั่ง เก็บผลผลิตและนำออกจำหน่าย ทั้งนี้เรื่องที่จะศึกษาจะเกี่ยวข้องกับ การปลูก การดูแลรักษา การเก็บผล และการนำผลผลิตออกจำหน่าย จึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้คือ

1. คำว่า "พริกไทย" หมายถึง เฉพาะเมล็ดพริกไทยแห้ง ซึ่งรวมถึงเมล็ดพริกไทยดำและเมล็ดพริกไทยขาว
2. พันธุ์พริกไทยที่จะทำการสำรวจนี้ หมายถึง เฉพาะพริกไทยพันธุ์ฮาราวด์ (พันธุ์คุซซิ่ง หรือ พันธุ์ที่ชาวสวนพริกไทยจังหวัดจันทบุรี เรียกว่า พันธุ์มาเลเซีย)
3. การศึกษาจะจำกัดเฉพาะสวนพริกไทยที่ไม่ได้ตัดยอด ซึ่งจะเก็บผลผลิตได้ในสิ้นปีที่ 2 (อายุพริกไทยครบ 2 ปี)
4. ชุมชนเขตพื้นที่ทำการวิจัยได้กำหนดเฉพาะจังหวัดจันทบุรี และสำรวจเฉพาะอำเภอท่าใหม่ ซึ่งเป็นท้องที่ที่มีการปลูกพริกไทยมากที่สุดของจังหวัดจันทบุรี และของประเทศไทย
5. ระยะเวลาที่ออกสำรวจตั้งแต่ 1 เมษายน 2525 ถึง 31 มีนาคม 2526
6. การวิจัยมุ่งที่จะสำรวจชาวสวนพริกไทยผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายในเขตที่ทำการสำรวจเท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้ออกจนวิธีการตลาด ข้อมูลต่าง ๆ จะนำมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาผลตอบแทนจากการปลูกพริกไทย สรุปปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขและปรับปรุง

วิธีการศึกษา

1. รวบรวมและศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยรวบรวมจากแหล่งต่อไปนี้
 - 1.1 จากการสังเกตการณ์สภาพทั่วไปของชาวสวนพริกไทยโดยตรง และทางอ้อม
 - 1.2 สัมภาษณ์ราคาของอุปกรณ์และปัจจัยเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวนพริกไทย จากห้างร้านต่าง ๆ ที่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
 - 1.3 สัมภาษณ์ชาวสวนพริกไทยโดยตรง โดยอาศัยแบบสอบถามที่แสดงไว้ในภาคผนวกเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ สำหรับการเลือกตัวอย่างสวนพริกไทยนั้นประสงค์จะให้ชาวสวนที่ถูกเลือกมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งในพื้นที่ปลูก ทุนฟ้าอากาศ และลักษณะอื่น ๆ เช่น การดูแลรักษา การใช้อุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ นอกจากนี้ยังต้องการทราบความ

แตกต่างกันของผลผลิตขึ้นเนื่องมาจากอายุสวนที่ต่างกัน ทั้งนี้จึงได้เลือกตัวอย่างสวนพริกไทยแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 50 ตัวอย่าง โดยกำหนดลักษณะดังนี้

- 1.3.1 เป็นสวนพริกไทยในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
- 1.3.2 เป็นสวนที่ปลูกเฉพาะพริกไทยพันธุ์ขาววัก (พันธุ์ชูชิ่ง หรือ ชาวสวนพริกไทยจังหวัดจันทบุรีเรียกว่า พันธุ์มาเลเซีย)
- 1.3.3 เป็นสวนที่ปลูกโดยใช้คางไม้มีชีวิต หรือคางไม้เนื้อแข็ง ซึ่งได้แก่ ไม้แค ไม้กั้นเกรา ไม้เก้ง ฯ
- 1.3.4 เป็นสวนที่มีขนาดเนื้อที่ปลูกพริกไทยประมาณ 5 ไร่ ซึ่งเป็นสวนขนาดกลาง มีพริกไทยอยู่ตั้งแต่ 1,800 - 2,300 คาง
- 1.3.5 เป็นสวนพริกไทยที่ใช้เครื่องทุ่นแรงอันได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องยนต์ดีเซล เครื่องพ่นยา และเครื่องนวดพริกไทย

2. รวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยค้นคว้าและศึกษาจากเอกสาร หนังสือและรายงานที่เกี่ยวกับการปลูกพริกไทยโดยตรง ตลอดจนหนังสือ เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้อ้างอิงถึงตัวเลขและสถิติต่าง ๆ จากหน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ฯลฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนและรายได้ออกของเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทย ตลอดจนอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปัญหา และอุปสรรค
2. ทำให้ทราบถึงภาวะตลาด ราคา และความเคลื่อนไหวของราคาของทางการจำหน่าย การนำเข้า และการส่งออก
3. เพื่อให้ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่ต้องการลงทุนปลูกพริกไทย ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาความเหมาะสมในการลงทุน

4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใช้ในการพิจารณา
วางนโยบายส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร
5. เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย